دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
معاونت تحقیقات و فناوری

شیوه نامه برنامه توسعه پژوهش در راستای نیازهای

سلامت

تنظیم و گردآوری: مرضیه محمدخانلو، کارشناس امور پژوهشی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه

زیر نظر : دکتر فرهاد نیکخواهی، مدیر توسعه و ارزیابی تحقیقات معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه

عفت ملکی فرد، کارشناس مسوول امور پژوهشی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه

بهار ۱۴۰۵

مقدمه :

در دنیای امروز نقش دانشـگاه علوم پزشـکی از آموزش و تولید دانش صـرف، به سـمت حل چالش‌های پیچیده سـلامت و هدایت سیاست‌های بهداشتی تغییر یافته است. با توجه به محدودیت منابع و افزایش روز افزون نیازهای درمانی، اتکای محض به پژوهش‌های تئوریک و پراکنده، پاسخگوی نیازهای واقعی جامعه و نظام سلامت نخواهد بود. چالش امروز ما تبدیل پتانسیل عظیم تخ صص و دانش به اثرگذاری ملموس در بالین و جامعه ا ست. ما در مقطعی ه ستیم که پژوهش نباید تنها در صفحات مجلات علمی خلا صه شود، بلکه باید در قالب پروتکل‌های درمانی جدید، ابزارهای هو شمند سلامت و راهکارهای نوآورانه در بطن نظام سلامت جاری شود. از این رو تدوین یک برنامه مدون برای تو سعه پژوهش‌های کاربردی، ضرورتی اجتناب ناپذیر برای معاونتد تحقیقات و فناوری می‌باشـد. این برنامه با تمرکز بر شـناسـایی دقیق نیازهای سـلامت، تقویت زیرسـاخت‌های پژوهش بالینی و تسهیل ارتباط با صنعت، تلاش می‌کند تا بازدهی علمی را به بازدهی اجتماعی و درمانی تبدیل کند و از اتلاف منابع علمی در مسیرهای غیر ضروری جلوگیری نماید. هدف ما ایجاد ساختاری است که در آن پژوهشگر، بالینگر و صنعتگر در یک مسیر مشترک برای بهبود سلامت انسان تلاش کنند.

برنامه راهبردی توسعه پژوهش های کاربردی و سلامت محور

موضوع: تحول از پژوهش های تئوریک به پژوهش‌های تبیینی و کاربردی

مخاطب: معاونت تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی قزوین

۱. ماموریت و چشم انداز

- **ماموریت:** هدایت توان علمی دانشگاه به سمت پاسخگویی به نیازهای واقعی سلامت جامعه
- **چشم انداز:** تبدیل شدن به دانشگاه پیشرو در تولید دانش کاربردی و نوآوری در حوزه سلامت

۲. ارزش‌های کلیدی:

- **ارزش‌های مشارکتی:** مشارکت مردمی، توانمندسازی، برقراری تعادل در قدرت بین ذی‌نفعان و جامعه.
- **ارزش‌های اخلاقی:** احترام به فرهنگ و دانش محلی، فروتنی، عدالت، اخلاق‌محوری.
- **ارزش‌های علمی:** خلاقیت‌محوری، مالکیت در فرآیند پژوهش.
- **مشارکت مردمی:** تعهد به درگیر کردن جامعه در تمام مراحل پژوهش.
- **شفافیت و پاسخگویی:** ارائه اطلاعات دقیق، شفاف و قابل‌دسترس به تمام ذی‌نفعان

۳. محورهای استراتژیک :

- **محور اول:** مدیریت اولویت‌های پژوهشی

- تدوین دستورالعمل اولویت‌ها: تشکیل کارگروه متشکل از متخصصان برجسته و مدیران سلامت برای تعیین لیست موضوعات اولویت دار پژوهشی
- پژوهش های پا سخ محور: ایجاد سازوکاری برای دریافت سریع سوالات پژوهشی از سوی بیمار ستان‌ها و مراکز آموزشی درمانی و اختصاص گرنت به آن ها
- تمرکز بر بیماری‌های بومی: اولویت دهی به پژوهش های که بر اپیدمیولوژی و نیازهای خاص منطقه جغرافیایی دانشگاه تمرکز دارند.

- **محور دوم:** تقویت زیرساخت های پژوهش‌های بالینی و کاربردی

- توسعه واحدهای پژوهشی: تجهیز بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه به واحد استاندارد توسعه تحقیقات بالینی برای انجام تحقیقاتی بالینی و کارآزمایی
- ایجاد مرکز داده‌های سلامت : ایجاد زیرساخت‌های برای دسترسی محکم و امن پژوهشگران به داده‌های یکپارچه پرونده‌های الکترونیک سلامت (با رعایت پروتکل‌های اخلاقی در قالب رجیستری و کوهورت)
- تسهیل فرآیندهای اخلاق در پژوهش: سرعت بخشیدن به فرآیندهای اخذ مجوزهای اخلاقی بدون کاهش دقت

- **محور سوم :** حمایت از نوآوری و تجاری سازی

- ایجاد مرکز انتقال فناوری: فعال‌سازی واحد حمایت از ثبت اختراع، مالکیت معنوی و ارتباط با صنایع دارویی و تجهیزات پزشکی
- حمایت از استارتاپ‌های سلامت: ایجاد فضای اشتراکی برای تیم‌های دانشجو –پژوهشی که روی نرم افزارها و ابزارهای هوشمند سلامت کار می کنند.
- جذب سرمایه از بخش خصوصی: تدوین قراردادهای مشترک با صنایع برای انجام پروژه های تحقیق و توسعه آنها در دانشگاه
- راه اندازی پارک علم و فناوری در دانشگاه

- **محور چهارم:** ارتقای کیفیت و بین رشته ای بودن

- تشویق تیم های چند جانبه: اختصاص گرنت‌های ویژه به پروژه‌هایی که به صورت مشترک با همکاری اعضای بالینی صورت گیرد.
- برنامه ارتقای مهارت‌های پژوهشی: برگزاری دوره‌های تخصصی

۴. مدل عملیاتی و ساختار اجرایی

کارگروه	وظیفه اصلی	خروجی کلیدی
کارگروه سیاستگذاری	شناسایی نیازهای سلامت و تعیین اولویت‌های پژوهشی	دستورالعمل اولویت‌های پژوهشی سالانه
کارگروه نظارت و کیفیت	کنترل استانداردهای اخلاق در پژوهش	گزارش‌های پایش کیفیت و انطباق اخلاقی
کارگروه حمایت از نوآوری	مدیریت ثبت اختراع و ارتباط با صنعت	تعداد قراردادهای صنعتی و پتنت‌ها
کارگروه زیرساخت‌ها و داده‌ها	مدیریت بانک‌های اطلاعاتی و تجهیزات	دسترسی امن به داده های سلامت

۵. شاخص‌های کلیدی عملکرد:

- **شاخص‌های کاربردی بودن:** در صد پروژه‌هایی که منجر به تغییر در پروتکل‌های درمانی یا سیا ست‌های سلامت شده‌اند.
- **شاخص های تجاری سازی:** تعداد قرارداد های پژوهشی با صنعت و تعداد اختراعات ثبت شده
- **شاخص های جذب منابع:** میزان بودجه جذب شده از خارج از بودجه مستقیم دانشگاه
- **شاخص کیفیت خروجی:** میزان انت شار مقالات در مجلات با کیفیت بالا که م ستقیماً بر حل یک م سأله سلامت تمرکز دارند.

۶. نقشه اجرایی:

- فازکوتاه مدت (۶ ماه اول) : شناسایی نیازهای بالینی، تدوین اولویت‌های پژوهشی
- فاز میان مدت(۱ تا ۲ سال)، راه اندازی بانک داده‌های پژوهشی و تقویت واحدهای پژوهشی بالینی در بیمارستان
- فاز بلند مدت (۳ سال به بالا): ارتقا رتبه دانشگاه در زمینه طرح‌های اثرگذار

این شیوه نامه در شورای پژوهشی دانشگاه مورخه ۱۴۰۵/۰۳/۱۱ به تصویب رسید.